

NÁVRH ZÁKONA

o zákaze výkonu verejných funkcií osobami odsúdenými za korupciu a zneužitie právomoci verejného činiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(zákon o trvalom zákaze výkonu verejných funkcií)

Technokratická liga, o.z. IČO: 55797466

Humenné, 2026

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Predkladaný návrh zákona reaguje na systematickú medzeru v slovenskom právnom poriadku, kde dlhodobo existuje absencia akéhokoľvek trvalého právneho dôsledku pre osoby právoplatne odsúdené za korupciu alebo zneužitie právomoci verejného činiteľa vo vzťahu k ich ďalšej spôsobilosti vykonávať verejné funkcie. Platná právna úprava podmieňuje výkon niektorých funkcií bezúhonnosťou, avšak ochrana verejného záujmu pred návratom právoplatne odsúdených páchatelov korupcie do vrcholového riadenia štátu a hospodárskej línie štátu zostáva nedostatočná.

Inšpirujúc sa právnymi úpravami v členských štátoch Európskej únie, kde je trvalý zákaz výkonu funkcií pre odsúdených korupčníkov štandardnou súčasťou protikorupčného právneho rámca, a zároveň rešpektujúc zásadu proporcionality tým, že zákaz sa nevzťahuje na celú politickú participáciu, ale cielene pokrýva výkon funkcií s priamym vplyvom na hospodárenie s verejnými zdrojmi a reguláciu trhu.

Zákon zavádza doživotný zákaz výkonu verejných funkcií od úrovne primátora mesta nahor a štatutárnych orgánov štátnych podnikov s konsolidovaným majetkom nad 50 miliónov eur pre osoby právoplatne odsúdené za vybrané trestné činy. Mandát poslanca obecného, mestského alebo krajského zastupiteľstva zákazom dotknutý nie je.

PRVÁ ČASŤ

Všeobecné ustanovenia

§1 Predmet úpravy

Tento zákon upravuje:

1. podmienky trvalo obmedzenej spôsobilosti na výkon verejných funkcií pre osoby právoplatne odsúdené za korupciu alebo zneužitie právomoci verejného činiteľa,
2. rozsah verejných funkcií, na ktoré sa zákaz vzťahuje,
3. postup pri uplatňovaní zákazu a povinnosti orgánov verejnej moci,
4. sankcie za porušenie zákazu.

§2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto návrhu zákona sa rozumie:

Verejnou funkciou - funkcia, ktorá je obsadzovaná voľbou, vymenovaním alebo iným spôsobom stanoveným osobitným zákonom a pri výkone ktorej jej nositeľ rozhoduje o verejných prostriedkoch, majetku štátu alebo právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb;

Hospodárskou líniou štátu - pozície štatutárnych orgánov a členov štatutárnych orgánov obchodných spoločností a iných právnických osôb, v ktorých má štát alebo územná samospráva priamy alebo nepriamy majetkový podiel a ktorých konsolidovaný majetok presahuje 50 000 000 eur;

Právoplatným odsúdením - rozsudok súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku.

DRUHÁ ČASŤ

Doživotný zákaz výkonu verejných funkcií

§3 Rozsah zákazu

(1) Osoba právoplatne odsúdená za trestný čin uvedený v odseku 2 § 3 tohto zákona je trvale vylúčená z výkonu verejných funkcií uvedených v § 4 tohto zákona odo dňa nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku.

- a) prijímania úplatku podľa § 328 až § 330 Trestného zákona,
- b) podplácania podľa § 333 až § 334 Trestného zákona,
- c) nepriamej korupcie podľa § 336 Trestného zákona,
- d) zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona,
- e) machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 Trestného zákona,

(2) Trestné činy podľa odseku 1 § 3:

- a) prijímania úplatku podľa § 328 až § 330 Trestného zákona,
- b) podplácania podľa § 333 až § 334 Trestného zákona,
- c) nepriamej korupcie podľa § 336 Trestného zákona,
- d) zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona,
- e) machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 Trestného zákona,

(3) Zákaz podľa odseku 1 § 3 sa uplatňuje bez ohľadu na výšku uloženého trestu, podmienkové odloženie výkonu trestu odňatia slobody alebo na zahľadanie odsúdenia.

§4 Verejné funkcie podliehajúce zákazu

(1) Zákazom podľa § 3 sú dotknuté tieto verejné funkcie:

- a) prezident Slovenskej republiky,
- b) člen vlády Slovenskej republiky (predseda vlády, podpredseda vlády, minister),
- c) poslanec Národnej rady Slovenskej republiky,
- d) predseda a podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky,
- e) primátor mesta a mesta so štatútom mesta, starosta mestskej časti hlavného mesta Bratislava,
- f) predseda samosprávneho kraja,

- g) štátny tajomník ministerstva alebo iného ústredného orgánu štátnej správy,
- h) generálny riaditeľ sekcie, riaditeľ odboru a vedúci oddelenia ústredných orgánov štátnej správy,
- i) predseda, podpredseda a člen riadiacej rady, správnej rady, dozornej rady alebo predstavenstva právnickej osoby hospodárskej línie štátu,
- j) vedúci ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nie je členom vlády, a jeho zástupca,
- k) predseda a člen regulačného úradu, úradu alebo komisie s celoštátnou pôsobnosťou zriadenej zákonom.

(2) Zákazom podľa § 3 nie je dotknutý mandát poslanca obecného zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva, mestskej rady ani krajského zastupiteľstva.

§5 Povinnosti orgánov verejnej moci

(1) Orgán verejnej moci príslušný na vymenovanie, poverenie alebo potvrdenie výsledku volieb do funkcií uvedených v § 4 ods. 1 je povinný pred zrealizovaním tohto úkonu overiť, či kandidát alebo navrhovaná osoba nie je trvale vylúčená podľa § 3.

(2) Na účely overenia podľa odseku 1 si orgán verejnej moci vyžiada výpis z registra trestov príslušnej osoby.

(3) Výpis z registra trestov nie je možné nahradiť čestným vyhlásením.

(4) Ak sa zistí, že osoba vykonávajúca funkciu podľa § 4 ods. 1 je trvale vylúčená podľa § 3, príslušný orgán verejnej moci je povinný bezodkladne začať konanie o odvolaní tejto osoby z funkcie.

TRETIA ČASŤ

Sankcie za porušenie zákazu

§6 Správny delikt

(1) Osoba, ktorá napriek zákazu podľa § 3 vykonáva verejnú funkciu uvedenú v § 4, sa dopúšťa správneho deliktu.

(2) Za správny delikt podľa odseku 1 uloží príslušný orgán pokutu do výšky 60 000 eur.

(3) Uloženie pokuty nevylučuje trestnoprávnu zodpovednosť osoby za výkon funkcie v rozpore s týmto zákonom.

§7 Neplatnosť právnych aktov

(1) Právne akty prijaté osobou, ktorá vykonáva verejnú funkciu v rozpore s § 3, sú od počiatku neplatné, ak osobitný zákon neustanovuje inak z dôvodu ochrany práv tretích osôb.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Závěrečné a prechodné ustanovenia

§8 Správny delikt

(1) Osoby, ktoré sú ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona právoplatne odsúdené za trestné činy uvedené v § 3 ods. 2 a vykonávajú niektorú z funkcií podľa § 4 ods. 1, sú povinné vzdať sa tejto funkcie do 90 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Ak si táto osoba povinnosť podľa odseku 1 nesplní, príslušný orgán ju bezodkladne odvolá.

§9 Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom __.__._____.